

Universitätsbibliothek Paderborn

**Nonii Marcelli Saiae A Roccha Gloriosa in septem
Dauidicos Psalmos pœnitentiales vulgò appellatos
Oratoriæ Paraphrases**

Saia, Nonio Marcello

Parisiis, 1558

In Secvndvm Poenitentiale Psalmum Oratoria Paraphrasis 2.

urn:nbn:de:hbz:466:1-31647

confusionem: & hæc omnia sicut valde
velociter, quoniam quando de iudicio
separari nimis visi fuerint, & pax, &
securitas dixerint ipsasq; esse putaue-
rint, tunc eis repentinus superueniet
interitus.

IN SECUNDUM
POENITENTIALEM
Psalmm Oratoria
Paraphrasis 2.

Omine Iesu Christe qui
culpa offenderis, & pæni-
tentia placaris, tu magister
optime, qui interius docens
cordium illuminator es, da mihi intelle-
ctum, & lumen placabile excecatoque
cordi, & tenebroso intellectui meo con-
cede, ut per pænitentiam piè, benigneq;
mihi ignoscatur, & culpa mea, offen-
ſaque tua taliter ignoscendo deleatur
ut de

*ut de illorum valeam esse numero de
quibus per prophetam tuum Dauidem
decantatur,*

*" Beati quorum remissæ sunt ini-
quitates , & quorum tecta sunt
peccata. O me beatum si à te domine
remissæ sunt iniquitates meæ , ita ut
mihi indebitam dones gratiam , cui iu-
stè potes debitam reddere pœnam , ô ite-
rum me beatum inquam si tecta sunt
peccata mea : quomodo tecta ? non ita
tanquam in me sint , & viuant , non ita
tanquam abscondita maneant , sed ut
tu Deus ea non videoas , & æternaliter
minime punias. Te enim peccata vide-
re quid aliud est quam peccata punire ?
sicut scriptum est , Auerte faciem tuā
à peccatis meis. Tu ergo ea peccata non
vides , sed ab eis faciem auertis , quæ
non animaduertis nec punis. Tu ea non
agnoscis , quibus ignoscis , tu ea tegis per
gratiam , quæ non imputas ad pœnam.*

Psalm. 31.

Rom. 4.

a Tunc enim

Deus homini

peccatum dimit

tit cum homo

sibi ipsi suorū

operum sua-

uitate illeclus

peccata non

remitit non

ignoscit , & no-

tegit , sed ex

corde atq; a-

nimo , nedum

ore quidem ,

aut ex more

confitetur se

nihil aliud es-

se , quām pec-

catum maxia-

mum , & ini-

quitatem , vna-

de bene sequi-

tur in textu ,

Nec est in

spiritus eius

dolis ,

B 3 Ideo

Ideo rectè subditur, Beatus vir cui
 non imputauit dominus peccatū.
 Sed cui non imputat? certè ei cui pecca-
 dono aliquo tum ignoscit. Sed cui ignoscit? qui suū
 perlustrati scipios medul cognoscit peccatum, & agnatum non
 litus agnos- defendit: sed confitendo ab eo se absti-
 sent, conātur tare sibi per- suadere se bo- net nec meritum suum sibi sed Dei gra-
 nos esse, & tiae attribuit, de quo dicitur, Nec ^b est
 iustos, dum in- terim miseri- in spiritu eius dolus, nec in ore e-
 mè latenter dolum in spia ius, quia se cum sit peccator accusat, &
 ritu aut non corde tenet quod ore fatetur, Dolus e-
 non sentire, cù nim est si quis peccator se iustum præ-
 sentiant, arbitra- trantur, & sic dicet: qui verò sui accusator est dolo ca-
 fucum mentis, ret, cuius conditionis Publicanus ille
 & sibi impo- humilis, & sui accusator erat qui dice-
 sturam impo- nunt, & dos bat, Propitius esto Deus mihi pec-
 latus in spiritu catori. Quare cōcinnè sequitur, Quo
 niam tacui inueterauerunt ossa
 c. Ab ignorā- mea, dum clamare tota die. Quia
 tia quippē no- sibi nostra- tacui, quod tacendum minimè erat, pec-
 triq; iniqui- tatum, ac sce- catorum scilicet confessionem, inuete-
 rum interio- rium obliuio- rauerunt ossa mea, id est, defecit inte-
 rior

rior fortitudo animæ meæ, non tantum
naturalis, sed infusa, & acquisita, Dū
clamarē tota die, dicēdo quæ minime
dicēda erant, & meritorū iactantiam
preferendo: è contrario verò si peccata
clamasse, & merita tacuisse robusta
quidē, & firma facta esset virtus mea.

Tacui ergo unde proficerē, & clamaui
unde deficerē: tacui peccatorum confes-
sionem, & de illis non habui contritionē
& clamaui meritorū præsumptionē: sa-
na mēbra medico ostendebā, vulnerata
verò taciturnitate detegebā: quare non
sanatus, sed sauciatus extiti, id est in
peccatorum meorum vetustate reman-
si: per culpæ enim meæ confessionem, d *Qui sanè
tuæ nouitatem gratiæ minime quæsiui,
& ideo, Quoniā die, ac nocte gra-*
*sapiunt cū in
mente sui pri-
mum peccata
veniunt, ac
mox paue il-
lis debitæ ve-
luti spina ali-
qua acutiori
lo compungit
solent.*

B 4 enim

enim tua, & vindicta tua assidue die,
 ac nocte grauata est super me ad humiliandum me superbū peccata tacen-
 tem, & merita iactantem: quare con-
 uersus sum in ærūna mea, id est in mea
 miseria, itaque me conuertens ad me
 ipsum cognoui me miserum, Dum cō-
 figitur spina, id est dum mea com-
 pungitur conscientia. Sicut enim spina
 dorsi sursum hominem erigit, sic ratio,
 & conscientia spiritū ad terrena prius
 curuatum ad superna consurgentem di-
 rigit, hic igitur de culpa mea compun-
 ctus, & ut peccator humiliatus aio,
e Nunquam se tutum arbis tratur vir sa-
 Delictum meum cognitum tibi
 piens & qui feci ^e, & iniustitiam meam non
 probē se norit,
sed quemadmodum contineo peccatore abscondi, Merito quidem delictum
non ignorat: ita continuo meum, quia facienda omisi, & iniu-
 stitiam meam, quoniam non facienda
peccatum suum commisi, tibi confitendo aperui, & de-
coram supra mo iudice clausi texi, ut tu domine tua misericordia te-
mando detegit. geres. Vnde bene sequitur, Dixi pro-
 prio

prio ore & non per alium, & corde sine
dolo, Cōfitebor aduersūm me in-
iustitiam meam domino, ^f & tu ^f vnum mā
remisisti impietatem peccati mei. <sup>ximē à nobis
requirit Deus:</sup>

O magna utilitas confessionis peccati <sup>ut nos à plā
ta ad verticē</sup>
ex qua maxima sequitur benignitas mi- <sup>non aliud esse
nisi struma</sup>
serantis Dei. Ad solum nanque confi- <sup>peccati confia
teantur, hoc</sup>
tendi propositum remittitur peccatum, <sup>enim summae
est.</sup>
& non alium accusando. Et tu statim, ^{perfectionis}

& non aliis remisisti impietatem pec-
cati mei, quia quod peto meum est, quod
autem à peccato resurgo hoc tuum est.

Absit ergo à me ut peccatum meum
tibi imputem, & hoc Deus voluit di-
cam, hoc fatum, hoc stellarum constel-
lationes me ad perpetrandum compul-
terunt asseram. Hoc enim iniustitiam
meam aduersum me confiteri minime
essem: immò potius aduersum te, & te sum-
mum bonum de malitia accusare: dicā
ergo, Domine miserere mei, sana
animam meam quia peccauit tibi.

Et ne

Et ne peccati remissionem paruum, ac
minimum à Deo donum esse putetur,
sed magnum p̄ijs precibus exposcēdum
statim subiungo, Pro hac orabit ad te
omnis sanctus in tempore oportuno.

*E*t Tunc enim cum homo suū agnoscit peccatum: tempus est misericordi, tēpus gratiae, atque ad subueniendum animæ sub peccatorum onere laborantia oportunum. Omnis enim sanctus, id est per peccati remissionem sanctificatus, pro hac orabit ad te remissione. Omnis nāde que sanctus tuæ auxilio gratiæ, et remissionis grauitate indiget. Sed quando orabit ad te? in tempore oportuno, id est in tempore huius mortalis vitæ in qua optimum, et oportunum remissionis tempus est. Nam post eam tempus retributionis erit. Vel in tempore oportuno, id est in tempore gratiæ per Christum tuum verum et unicum filium nostrumque seruatorem reuelatae, de Paulus quo bene Apostolus dicebat, Quando venit plenitudo temporis misit Deus filium suum factum sub lege, ut eos qui sub lege erant redime-

dimeret. Sed licet in tempore oportuno omnis sanctus oret, tamen In diluvio aquarum multarum ad eum non approximabunt. Non enim sanctorum oratio eos eripit, qui per obstinatam, ac inueteratam absorbentur consuetudinem in diluvio aquarū multarum, hoc est in affluētium carnalium deliciarū multitudine, sicut voluptuosi, vel in diuersorum errorum, & sectarum varietate, veluti hæretici, aut in variarum doctrinarū multiplicitate, ut sunt philosophi, seu in fatalium superstitionum vanitate, ut sunt Astronomi, qui fatali necessitati, aut cælesti fortunæ omnia necessariò attribuunt, vel ceremonialium obseruantiarum nimia curiositate sicuti Iudæi, qui antiquis obseruantijs carnaliter intellectis humanaṁ cōtribuunt salutem, Hi, inquam, omnes in huiusmodi profundo aquarū multarum diluuiō profusi ad eum non appro-

approximabunt, quoniam hæ aquæ di-
uersæ sunt, amaræq; & à fonte veræ,
& dulcis aquæ hoc est à Christo, qui est
fons viuus, & puræ veritatis remotæ.
Quid ergo facturus sum domine, ut ab
hoc tam periculo aquarum multarum
diluvio effugiam, & ad te approxime?
Certè (te docente) scio quòd propè est
dominus omnibus inuocantibus eum,
inuocantibus eum in veritate, ideo non
solum corporis voce sed in veritate cor-
dis se humiliantis, & de se nihil præsu-
mentis, ac nihil potentia suæ tribuentis
te cum pietate inuoco, & dico, Tu es
refugium meū à tribulatione quæ

^b Quando res admodum perditæ, ac desperatæ vis datur, tum ad me, ostendendo viam rectam, & ve-
stis benignis simus Domi- ram, qua ab aquarum diluvio multa-
nus, & cum rum & à circundantium me malorum non speratur
apparet. periculo eripiar. Scio etenim domine quia sperantes in te non deseris, quia ergo

ergo in te speravi in hac spe gaudeo, à
 téque consolatus te dicentem audio,
 Intellectum tibi dabo: id est faciā*i Maximopea*
 ut cognoscas bonum & malum, & sic *re cauendum*
 ab hostium insidijs liberaberis, Et in-*est nè cum dia-*
 struam te in via hac qua gradieris, *uinarum re-*
 patefaciendo tibi præcepta mea, quæ ti*rum contem-*
 bi viæ erūt ad salutē: & ne quis noceat *plationi incū-*
 mihi subiungēdo asseris, Firmabo su-*bimus, alium*
 per te oculos meos, id est mea pro-*dutorē, erus*
 uidentia efficiam ut in via dirigantur
 oculi tui, & tui ipsius curam geram. Sic
 igitur dato mihi intellectū ipsoq; insti-*k Amor ad*
 tuto, & in te firmato conuertam me hu-*Deo obediens*
 milem ad superbos, & obstinatos, atq; *dum homines*
 stolidos, & ignaros ipsoq; erudiēs cum *trahere de-*
 humilitate dicam, Nolite fieri sicut *bet, & non tis-*
 equus, & mulus ^k in quibus non *mor, terror, &*
 est intellectus, per equū superbi ere-*mina quibus*
 cta ceruice peccatique sua defendantes *solent à malis*
 significantur, per mulum verò stolidi *compesci com-*
 peccatorum onera sine discretione por-*plures velutō*
 tantes *equos, & mu-*
los lupatis, &
freno, ad obe-
diendum do-
minis suis com-
pelli cerni-
mus.

tantes designantur: ij ergo si non corrigan tur sed similes brutis quibus non est intellectus fieri velint. Tu domine, In chamo, & freno maxillas eorum constringe, qui non approximant ad te, Si enim non conuertantur, & ad te non approximant per pœnitentiam, dignum est ut à te per pœnam corrigan tur, & constringantur. Quare sicut equus per frenum, & mulus per chammum artentur, & maiori, ac minori tribulatione iuxta culpæ exigentiam confringantur. Si verò chamo, & freno minimè domentur, digniori flagello dignum est ut castigentur, quare sequi-

^l Omnescum
nascimur &
tur, Multa flagella peccatorum ^l, il
turpiter, & lorum inquam peccatorum qui obstina-
crebro in pec-
cata labimur ti sunt multa flagella sunt, & in pra-
& ob id mul-
tis flagellis ea senti vita, pariter & in futura. Spe-
gemus.

rantem autem in domino miseri-
^m Qui sub
pœnaribz acer-
bitate verè & tò, in tua enim diuina misericordia spe-
ex corde res-
rantem,

rantem, & non in mea magna iustitia p̄scit, ad Deum
circumquaque vallabit diuina misericordia
ricordia ne aliqua mihi ex parte obesse
possit diaboli malitia. Magna igitur
domine, magna inquam lētitia, magna
exultatio, magnaque gloria est speran-
tibus in te, adeò quod eis bene dici po-
test propheticum illud, Lētamini in
domino & exultate iusti", & glo- ^{n Emundana}
riamini omnes recti corde. Qui ^{dus est anis}
sunt iusti? qui recti corde? hi quidem, ^{mus & à ma-}
qui non in se sed in domino sperant, ^{larum cogita-}
& non suæ sed diuinæ se conformant ^{tionum spinis}
voluntati. Quod quidem Christus ^{repurgandus}
docuit dicens, Non sicut ego volo ^{vt in domino}
sed sicut tu vis. Ostendens in capi- ^{lētetur, &}
te quid in membris futurum esse de- ^{exultet: laus}
beret. Hi ergo non in se sed in domi- ^{enim in ore}
no lētantur, exultant tandemque glo- ^{peccatoris spe-}
riantur: lētantur quidem tacita sua- ^{ciosa à Deo}
uitate gaudentes, exultant eximio ^{minime repu-}
cum gaudio feruentes, & foris quid ^{tatur.}
inte-

interius habeant ostendentes, & tandem
feruore charitatis extra se in te
Deum transeuntes gloriantur. O uti-
nam domine, ô utinam sic detur mihi
non in me sed in te lætari, exultare,
& gloriari, ut sic humiliatus capiti
me conformans veraciter efficiar
membrum CHRISTI,
qui tecum sine fine
vivit & regnat
in secula se-
culorum.
Amen.

IN TER-